

Bijlage 2. Taken die voortvloeien uit de Wabo

Taken die voortvloeien uit de Wabo

1. (ver)bouwen van een bouwwerk

Onder bouwen wordt verstaan: het oprichten of veranderen van een bouwwerk of standplaats. Voor het (ver)bouwen van een bouwwerk of standplaats is meestal een omgevingsvergunning nodig¹. Soms is het mogelijk vergunningvrij te bouwen².

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de activiteit (ver)bouwen wordt getoetst aan:

- a. het bestemmingsplan of de beheersverordening
- b. de bouwverordening
- c. redelijke eisen van welstand
- d. de bouwtechnische regels uit het Bouwbesluit
- e. regels met betrekking tot tunnelveiligheid (indien van toepassing)

Het gaat hier om een limitatief-imperatief stelsel. Dat betekent dat indien geen van de weigeringsgronden uit artikel 2.10 van de Wabo zich voordoet, het bevoegde bestuursorgaan (meestal het college) gehouden is om de omgevingsvergunning te verlenen. Er geldt dus een zeer beperkt toetsingskader

a. toets aan het bestemmingsplan of de beheersverordening

In een bestemmingsplan of beheersverordening worden de regels vastgelegd die gelden voor het gebruik van de gronden in een bepaald gebied. Zo staat in een bestemmingsplan of een beheersverordening bijvoorbeeld beschreven welke functies in een bepaald gebied zijn toegestaan, of een gebied een archeologische waarde heeft, maar ook kunnen daarin regels worden opgenomen over de maximaal toegestane hoogte van gebouwen. Brunssum kent zowel bestemmingsplannen als beheersverordeningen.

De toets aan het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt uitgevoerd door de consulent ruimtelijke ordening. Als er sprake is van strijd met het bestemmingsplan of de beheersverordening, wordt dit opgevat als een verzoek om afwijking van het bestemmingsplan of de beheersverordening³. In dat geval wordt door de consulent ruimtelijke ordening beoordeeld of er (binnen- of buitenplans) mogelijkheden bestaan om af te wijken van de regels van het bestemmingsplan of de beheersverordening. Als blijkt dat afwijking mogelijk is, dan wordt de aanvraag altijd stedenbouwkundig /planologisch getoetst. Ter bevordering van de rechtsgelijkheid en rechtszekerheid bij de burger, is het Vrijstellingenbeleid daarvoor vastgesteld. In dat beleid zijn heldere criteria opgenomen waaraan aanvragen voor afwijking van de regels van het bestemmingsplan of de beheersverordening altijd worden getoetst.

b. toets aan de bouwverordening

In de gemeentelijke bouwverordening staan bepalingen over bodemonderzoek, het tegengaan van bouwen op verontreinigde bodem, voorschriften van stedenbouwkundige aard en bereikbaarheidseisen en over welstand en monumenten. De toets aan de bouwverordening wordt uitgevoerd door de consulent bouwen. Indien de aanvraag daartoe aanleiding geeft, vindt overleg plaats met de vakspecialisten op het gebied van bodem, brandveiligheid, constructie, stedenbouwkundige aspecten e.d.

---

¹ Artikel 2.1 en artikel 2.10 Wabo

² Artikel 2 Bor

³ Artikel 2.10 lid 2 Wabo

c. toets aan redelijke eisen van welstand

De welstandsregels zijn vastgelegd in de Welstandsnota. Kort gezegd bevat de Welstandsnota regels over het uiterlijk en de inpassing van bouwwerken in de omgeving.

Als een omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de activiteit bouwen, wordt deze altijd beoordeeld op welstandscriteria. Als het bouwplan voldoet aan de welstandscriteria, dan wordt het advies ambtelijk afgehandeld (daarvoor is mandaat verleend aan de ambtelijk secretaris van de stadsbouwmeester). Als het bouwplan niet voldoet aan de welstandscriteria, dan wordt het plan altijd voorgelegd aan de stadsbouwmeester.

d. toets aan het Bouwbesluit

Het Bouwbesluit 2012 is een verzameling bouwtechnische voorschriften waaraan alle bouwwerken in Nederland, zoals woningen, kantoren, winkels, ziekenhuizen, etc. minimaal moeten voldoen. Het Bouwbesluit bevat voorschriften met betrekking tot het bouwen en slopen van bouwwerken uit oogpunt van veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en milieu. Ook de regels die te maken hebben met constructieve veiligheid staan in het Bouwbesluit.

Het is onmogelijk om een aanvraag om omgevingsvergunning integraal te toetsen op alle aspecten uit het Bouwbesluit. Om ervoor te zorgen dat het toetsen van vergunningaanvragen op uniforme wijze geschiedt, vindt deze toetsing plaats op basis van een risicomatrix die is opgenomen in het Toetsingsprotocol bouwplannen gemeente Brunssum 2012. Dit protocol is gebaseerd op de Landelijke Toetsmatrix Bouwbesluit 2012. In deze matrix staan voor verschillende gebruiksfuncties uit het Bouwbesluit toetsniveaus genoemd: een 1, 2, 3 of 4. Niveau 1 betreft een minimale toetsing, de 'uitgangspuntentoets'. Dit niveau kan worden toegepast op voorschriften waarvan de kans dat wordt voldaan zeer groot is en de gevolgen indien niet worden voldaan zeer gering zijn. Met andere woorden: als het risico (kans x effect) zeer gering is. Niveau 2 betreft visueel toetsen. Beoordeeld wordt of de uitgangspunten kloppen en de uitkomsten aannemelijk lijken. Dit is het inhoudelijke basisniveau binnen de matrix. Op basis van een aannemelijke uitkomst kan een vergunning worden verleend. Als de uitkomst niet-aannemelijk is, moet de berekening altijd worden gecontroleerd in het kader van het zorgvuldigheidsbeginsel. Niveau 3 betreft het representatief toetsen. Bij dit niveau wordt beoordeeld of de belangrijkste onderdelen voldoen. Het gaat hier om voorschriften met betrekking tot veiligheid en gezondheid, vooral van kwetsbare groepen. Dit niveau wordt ook gebruikt voor voorschriften die gesteld zijn in het algemeen belang. Niveau 4 betreft het volledig toetsen. Alle onderdelen controleren: gecontroleerd wordt of de uitgangspunten van de aangeleverde stukken in de juiste vorm zijn en of van elk te toetsen aspect de uitgangspunten juist zijn. Van elk te toetsen aspect worden de uitkomsten gecontroleerd of nagerekend.

e. toets aan regels met betrekking tot tunnelveiligheid

De regels omtrent tunnelveiligheid zijn vastgelegd in het Bouwbesluit en de Wet aanvullende regels veiligheid Wegtunnels (Warvw). Dit aspect is alleen van toepassing bij tunnels met een gesloten gedeelte langer dan 250 meter. Dergelijke tunnels zijn er in Brunssum niet, waardoor deze toets in de praktijk nooit voorkomt.

2. slopen van een bouwwerk

Voor het slopen van een bouwwerk is in sommige gevallen een omgevingsvergunning nodig⁴. Slopen is vergunningplichtig als er wordt gesloopt bij of in een monument, beschermd dorpsgezicht of wanneer in het bestemmingsplan of de beheersverordening is bepaald dat niet zonder een vergunning mag worden gesloopt.

In gevallen waar geen omgevingsvergunning nodig is, moet veelal een sloopmelding worden gedaan. Een sloopmelding is verplicht wanneer de hoeveelheid afval meer is dan 10 m³ en / of asbest wordt verwijderd. De sloopmelding moet afhankelijk van het soort sloopwerk 5 dagen of 4 weken voor aanvang worden gedaan. Het Bouwbesluit geeft aan welke bescheiden bij een melding moeten worden ingediend en op welke onderdelen door de gemeente aanvullende voorwaarden mogen worden gesteld. Bij een ingediende sloopmelding wordt door de consulent sloop de gehanteerde slooptechniek getoetst en de algemene veiligheid op de slooplocatie.

---

⁴ Artikel 2.1 lid 1 sub f, g en h Wabo

3. strijdig gebruik gronden/bouwwerken met ruimtelijke ordening

Het is niet toegestaan een project uit te voeren zonder omgevingsvergunning als dat project in strijd is met de regels uit een bestemmingsplan of beheersverordening⁵. Als een aanvraag om omgevingsvergunning in strijd is met regels uit het ter plaatse geldende bestemmingsplan of beheersverordening zijn er soms mogelijkheden om van die regels af te wijken en toch medewerking te verlenen. Als er mogelijkheden voor afwijking zijn, zijn ze ofwel in het bestemmingsplan of de beheersverordening opgenomen (de binnenplanse afwijking) ofwel in Bijlage II van het Bor (de kruimelgevallenregeling)⁶. Zoals al is aangegeven onder 6.2.1 wordt deze toets uitgevoerd door de consultant ruimtelijke ordening. Als blijkt dat afwijking mogelijk is, dan wordt de aanvraag altijd stedenbouwkundig beoordeeld.

Als het niet mogelijk is binnenplannen dan wel met een kruimelgevallenregeling af te wijken van de regels van het bestemmingsplan of de beheersverordening, kan in sommige gevallen met een projectafwijkingbesluit worden afgeweken⁷. Dit kan alleen als de aanvraag getuigt van goede ruimtelijke ordening en is voorzien van een goede ruimtelijke onderbouwing. Als de aanvraag 'van goede ruimtelijke ordening getuigt' moet in beginsel de gemeenteraad een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) afgeven. Voor een WABO-projectbesluit geldt de uitgebreide voorbereidingsprocedure. Deze procedure komt niet erg vaak voor. De reden daarvoor is dat het een kostbare en langlopende procedure is voor de aanvrager.

4. (rijks)monumenten

Voor het restaureren, verbouwen, herstellen, aanpassen of slopen van rijks- of gemeentelijke monumenten is in veel gevallen een omgevingsvergunning nodig⁸. Voor inpanidige wijzigingen aan niet-monumentale onderdelen is geen vergunning nodig. Dit geldt ook voor klein onderhoud aan monumentale onderdelen. Dit geldt in Brunssum ook voor alle werkzaamheden die plaatsvinden aan panden die zijn gelegen binnen het beschermd dorpsgezicht.

Aanvragen om omgevingsvergunningen voor (rijks)monumenten worden altijd voorgelegd aan de gemeentelijke monumentencommissie. In Brunssum is dat de stadsbouwmeester samen met de monumentendeskundige. Brunssum heeft ongeveer 25 rijksmonumenten. Brunssum heeft geen erfgoedverordening voor monumenten. Voor beoordeling van aanvragen voor monumenten wordt veelal aansluiting gezocht bij de criteria uit de Welstandsnota.

5. uitvoeren van een werk of werkzaamheden

Het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, heeft betrekking op het uitvoeren van werkzaamheden in gebieden met landschappelijke of cultuurhistorische waarden. Die werkzaamheden kunnen bijvoorbeeld bestaan uit het dempen of graven van sloten, het aanleggen van wegen, het planten van bomen of het verstoren van de bodem in verband met bouwactiviteiten.

Voor het uitvoeren van een werk of werkzaamheden is, wanneer een bestemmingsplan of beheersverordening dat bepaalt, een omgevingsvergunning nodig⁹. Vroeger heette dat een aanlegvergunningstelsel. De toets aan het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt uitgevoerd door de consultant ruimtelijke ordening. Wanneer sprake is van strijd met de regels uit het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt de aanvraag voorgelegd aan de stedenbouwkundige ter beoordeling. Afhankelijk van de conclusie van de stedenbouwkundige wordt de omgevingsvergunning verleend of geweigerd.

---

⁵ Artikel 2.1 lid 1 sub c en artikel 2.12 Wabo

⁶ Artikel 4 Bijlage II Bor

⁷ Artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3° Wabo

⁸ Artikel 2.1 lid 1 sub d Wabo

⁹ Artikel 2.1 lid 1 sub f Wabo

6. aanleggen/veranderen van een inrit/(uit)weg

Voor het aanleggen of veranderen van een in- of uitrit is een omgevingsvergunning nodig¹⁰. In de gemeentelijke APV is het kader bepaald voor het maken en veranderen van een uitweg¹¹. In de APV zijn een aantal criteria opgenomen waaraan een aanvraag voor een inrit / uitweg moet voldoen:

- a. een veilig gebruik van de weg;
- b. het noodzakelijk behoud van een openbare parkeerplaats;
- c. de bescherming van de openbare groenvoorzieningen;
- d. de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving;
- e. strijd met het geldend bestemmingsplan of de geldende beheersverordening

Om te beoordelen of één van de genoemde weigeringsgronden van toepassing is, wordt de aanvraag voor het maken van de in-/uitrit beoordeeld op ruimtelijke aspecten (uiterlijk aanzien van de omgeving), civieltechnische aspecten (bruikbaarheid, veilig en doelmatig gebruik van de weg en groenvoorzieningen), beheersaspecten (veilig gebruik van de weg) en er vindt een toets plaats aan het ter plaatse geldende bestemmingsplan of de ter plaatse geldende beheersverordening. Afhankelijk van de uitkomsten van alle hiervoor genoemde toetsen, zal de omgevingsvergunning worden verleend of geweigerd.

7. kappen

Het is in beginsel niet toegestaan zonder omgevingsvergunning bomen te kappen of houtopstanden te vellen¹². Meer specifiek geldt in Brunssum dat voor het vellen van houtopstanden die eigendom zijn van de gemeente Brunssum of op perceelsniveau zijn aangeduid op de gemeentelijke Bomenkaart een omgevingsvergunning nodig is. In de Bomenverordening van de gemeente Brunssum is het kader bepaald voor het kappen. De Bomenkaart maakt onderdeel uit van de Bomenverordening. Aan een omgevingsvergunning voor het kappen wordt vaak een herplantplicht verbonden.

De aanvraag voor het kappen van bomen of het vellen van houtopstanden wordt beoordeeld door vakspecialisten van de afdeling Openbare Ruimte. Dat advies vormt, samen met de Bomenverordening, de basis voor de beoordeling of de gevraagde vergunning al dan niet wordt verleend.

8. brandveiligheid

Wanneer een gebouw gebruikt wordt om veel mensen samen te laten komen, moet dit gebouw uiteraard brandveilig zijn. In sommige gevallen is een omgevingsvergunning voor brandveilig gebruik nodig¹³. Dit is aan de orde als er vanwege de functie van een bouwwerk en de mensen die daarin verblijven extra eisen nodig zijn op het gebied van brandveiligheid (bijvoorbeeld een kinderdagverblijf of een verzorgingshuis). In andere gevallen kan met een melding worden volstaan. In bepaalde gevallen is geen gebruiksvergunning en geen gebruiksmelding nodig. In dat geval gelden algemene regels met een zorgplicht.

De consulent bouwen toetst een aanvraag om omgevingsvergunning voor brandveilig gebruik in eerste instantie zelf aan de regels voor brandveiligheid. In sommige gevallen (als er bijvoorbeeld sprake is van een gelijkwaardigheid of als het gaat om bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid) wordt advies gevraagd aan de regionale brandweer.

9. exploiteren van een milieu-inrichting

Voor het in werking hebben van een inrichting is het veelal noodzakelijk om een omgevingsvergunning aan te vragen¹⁴. Als de aanvraag een inrichting betreft die relatief weinig risico's voor de bescherming van het milieu met zich meebrengt, kan worden volstaan met het doen van een melding. Het Activiteitenbesluit of de vergunning stelt voorschriften aan de activiteiten die in de inrichting plaatsvinden om schade, hinder en overlast voor de directe omgeving te voorkomen. Deze voorschriften zijn vooral gericht op de bescherming van de kwaliteit van de bodem, het water en de lucht tegen schadelijke invloeden van de activiteiten.

---

¹⁰ Artikel 2.2 Wabo

¹¹ Artikel 2.12 Algemene Plaatselijke Verordening Gemeente Brunssum 2018

¹² Artikel 2.2 Wabo en artikel 2.18 Wabo

¹³ Artikel 2.1 lid 1 sub d Wabo

¹⁴ Artikel 2.1 lid 1 sub e en artikel 2.14 Wabo

De taken op het gebied van vergunningverlening in het kader van milieu zijn overgedragen aan RUD. Meldingen worden door de gemeente behandeld door de consulent milieu. De afspraak is dat meldingen worden afgehandeld binnen 2 weken na ontvangst.

10. intrekken van een omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk intrekken¹⁵. In de wet zijn een aantal limitatieve gronden opgenomen om een vergunning in te trekken. Het kader waarbinnen deze wettelijke gronden worden toegepast, vormt voor woningen en appartementen het ‘intrekkingenbeleid omgevingsvergunning woningen en appartementen’. Dit beleid is opgesteld in Parkstad-verband, maar is voor iedere afzonderlijke gemeente binnen Parkstad vastgesteld en daarmee rechtstreeks van kracht voor Brunssum. Het feit dat het in Parkstad-verband is opgesteld maakt dat het integraal wordt toegepast in de hele regio. Daarnaast is voor Brunssum intrekkingenbeleid voor omgevingsvergunningen die zien op bedrijfsmatige activiteiten vastgesteld.

---

¹⁵ Artikel 2.33 Wabo